

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Górczanowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Wojciech Kościołek SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

w K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w K. , (...) Wojewódzkiemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 20 kwietnia 2016 r. sygn. akt I C 1753/15

1. zmienia punkt I i III zaskarżonego wyroku w ten sposób, że i w tej części powództwo oddala i zasądza od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 3 600zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów procesu;

2. zasądza od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

3. nakazuje pobrać od strony powodowej (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 6 217 zł(sześć tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem opłaty od apelacji.

SSA Wojciech Kościołek SSA Barbara Górczanowska SSA Sławomir Jamróg

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 kwietnia 2017 r.

Powód - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa – Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K. i (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, kwoty 124 337,52 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 21 listopada 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, tytułem naprawienia szkody poniesionej w wyniku wykonania orzeczeń organów I i II instancji, nakazujących rozbiórkę parkingu na działkach użytkowanych przez powoda, a które to decyzje zostały uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 20 sierpnia 2007 roku, zaś przy ponownym rozpoznaniu sprawy Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego umorzył postępowanie decyzją z dnia 12 grudnia 2011 roku uznając, że stało się one bezprzedmiotowe na skutek faktycznej rozbiórki parkingu.

Pozwany Skarb Państwa - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w K., Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w K. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia oraz zarzucając niewykazanie przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa tj. szkody i normalnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a wykonanymi decyzjami administracyjnymi. Pozwany podniósł także, że szkoda powoda w postaci kosztów rozbiórki budowli niezgodnej z prawem nastąpiłaby także wtedy, gdyby zapadła decyzja zgodna z prawem. Powoływał się również na przyczynienie się powoda do szkody.

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny zasądził od strony pozwanej Skarbu Państwa - (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K. na rzecz strony powodowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 124.337,52 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 4 grudnia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie powództwo oddalił; zasądził od strony pozwanej Skarbu Państwa - (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K. na rzecz strony powodowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 9.834,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne:

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w K. ((...)) w dniu 15 września 2003 roku wydał decyzję nakazującą (...) Sp. z o.o. w K. jako inwestorowi, rozbiórkę samowolnie wybudowanego obiektu budowlanego tj. parkingu, obejmującego działki budowlane nr (...) obr. (...) O. w K. stanowiącego część większego obiektu, na którym prowadzona jest giełda samochodowa. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 k.p.a. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że obiekt budowlany (parking) został wybudowany w roku 2002 poprzez utwardzenie terenu warstwą żużla, żwiru i tłuczni, bez uzyskania wymaganej przepisami decyzji o pozwoleniu na budowę, niezgodnie z przeznaczeniem terenu oraz powodując zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, środowiska oraz powodując niedopuszczalne pogorszenie warunków użytkowych dla otoczenia. Organ administracyjny orzekając o nakazie rozbiórki powołał się na przepis art. 48 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, uznając że brak jest podstaw do zalegalizowania obiektu w myśl przepisu art. 48 ust. 2 tej ustawy. W dniu 17 czerwca 2004 roku (...) Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w K. ((...)) wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję (...) z dnia 15 września 2003 roku. Postanowieniem z dnia 28 października 2004 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. w rozpoznaniu wniosku (...) Sp. z o.o. o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji oddalił wniosek uznając, że skarżący nie uzasadnił wniosku o wstrzymanie wykonania nie wskazując żadnych okoliczności, które zgodnie z przepisem art. 61 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stanowią przesłanki wstrzymania zaskarżonej decyzji i które muszą mieć charakter wyjątkowy jako odstępstwo od zasady wynikającej z Kodeksu postępowania administracyjnego, że decyzja ostateczna podlega wykonaniu również wówczas, gdy została zaskarżona do sądu administracyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił następnie, że w dniach od 4 maja do 31 maja 2005 r. (...) Firma (...)Sp. z o.o. na zlecenie (...) Sp. z o.o. wykonała prace rozbiórkowe nawierzchni na terenie (...) Giełdy (...) w B. na działkach (...), których

wartość według kosztorysu wyniosła 101 916,00 zł. Za wykonanie powyższych prac Firma (...)Sp. z o.o. w dniu 31 maja 2005 roku wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 124.337,52 zł brutto (101 916,00 zł netto). Powód tytułem w/w faktury zapłacił na rzecz wykonawcy w dniach: 23 czerwca 2005 roku kwotę 60 000,00 zł; 18 lipca 2005 roku kwotę 40 000,00 zł; 16 sierpnia 2005 roku kwotę 24 337,52 zł. Następnie wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2007 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. uchylił decyzję (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K. z dnia 17 czerwca 2004 roku i poprzedzającą ją decyzję organu I instancji. Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. rozpoznając skargę przyznał rację organowi odwoławczemu co do oceny, że wykonane roboty polegające na nawiezieniu na grunt warstwy żużla, żwiru i tłucznia, a następnie rozwalcowanie ich w celu utworzenia parkingu dla samochodów należy zakwalifikować jako budowę, w wyniku której powstała będąca obiektem budowlanym budowla – parking, na realizację której wymagane było w 2002 roku pozwolenie na budowę. Jednocześnie Sąd stwierdził, że do wydania decyzji doszło z naruszeniem przepisu art. 10 k.p.a. bowiem rozpatrując ponownie sprawę budowy obiektu budowlanego pn. parking na terenie wokół Zjazdu R. przy drodze nr (...) Z.na lotnisko w B. w rejonie (...) w K., (...) ustalił, że parking na którym prowadzona jest giełda obejmuje również działki (...). Działki te nie były objęte uprzednio prowadzonym postępowaniem. Wojewódzki Sąd Administracyjny ustalił, że w aktach sprawy brak jest zawiadomienia o wszczęciu (czy zakończeniu) postępowania w sprawie działek nr (...) i (...). Strony postępowania nie zostały również powiadomione o czynności kontroli rutynowej, w wyniku której ustalono, że teren parkingu powiększono o działki nr (...). Nie zawiadomiono stron postępowania o czynności przyjęcia strony z dnia 28 sierpnia 2003 roku gdzie odnotowano oświadczenie przedstawiciela (...), które stało się później podstawą ustalenia, że wybudowany parking stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu drogi wojewódzkiej nr (...) Z.w tym rejonie i na łącznicach autostradowych Węzła (...), a także na drogach dojazdowych do lotniska międzynarodowego w B. i jego wjazdach awaryjnych, blokując płynność ruchu na drodze wojewódzkiej, na dojeździe do lotniska i autostrady, a tym samym dezorganizując prawidłowe wykonywanie funkcji portu lotniczego. Poza tym organ administracyjny dokonał ustaleń w sprawie na podstawie protokołu kontroli z dnia 20 marca 2002 roku, 20 września 2002 roku i wyników rozprawy administracyjnej przeprowadzonej w dniu 12 sierpnia 2001 roku, protokołu kontroli z dnia 22 września 2002 roku, protokół kontroli z dnia 27 lipca 2003 roku, oświadczeń innych osób oraz pism organów i instytucji. Były to dowody przeprowadzone w innej sprawie, przed wszczęciem postępowania w sprawie samowoli budowlanej na działkach (...). Strony nie zostały powiadomione o tych czynnościach oraz o możliwości zapoznania się z ich wynikami. W tych okolicznościach Sąd uznał, że postępowanie zostało przeprowadzone z naruszeniem przepisu art. 7, 8, 10, 61 § 4 i 79 k.p.a. tj. bez zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania i umożliwienia im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji, co naruszyło prawo w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy (art. 145 §1 pkt c. ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). Decyzją nr (...) z dnia 12 grudnia 2011 roku (...) w K. na podstawie art. 105 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego umorzył postępowanie w sprawie samowolnego wybudowania parkingu na terenie działek nr (...), obr. (...) O. wokół zjazdu R. na drodze (...) Z.na lotnisko w B. w rejonie (...) w K. jako bezprzedmiotowe wobec rozbiórki parkingu.

Strona powodowa w dniu 22 listopada 2012 roku w trybie art. 184 k.p.c. zaważwała do próby ugodowej Skarb Państwa – Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w sprawie o zapłatę kwoty 124 337,52 zł z odsetkami ustawowymi od dnia otrzymania przez przeciwnika zaważwania do próby ugodowej tytułem odpowiedzialności za szkodę wynikającą z dokonania rozbiórki parkingu na działkach (...) obr. O. na podstawie decyzji (...) w K. z dnia 15 września 2003 roku, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności oraz decyzji (...) z dnia 17 czerwca 2004 roku utrzymującej decyzję organu I instancji w mocy. Do zawarcia ugody pomiędzy stronami nie doszło.

Powyższe ustalenia stanowiły podstawę uznania przez Sąd Okręgowy powództwa za uzasadnione.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia Sąd pierwszej instancji wskazał, że zdarzenie będące źródłem szkody miały miejsce przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (DZ.U. z 2004 nr162, poz.1692). Zgodnie z przepisem art. 5 powołanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (...) do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się

przepisy art. 417, art. 419, art. 420, art. 420¹, art. 420² i art. 421 ustawy Kodeks cywilny oraz art. 153, art. 160 i art. 161 § 5 ustawy Kodeks postępowania cywilnego - w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Powołaną ustawą z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw wprowadzono do K.c. przepis art. 417¹ k.c., art. 417² k.p.a. i art. 417 k.c. nadano nowe brzmienie oraz w K.p.a. uchylono przepisy art. 153, 160 i § 5 art. 161. Zgodnie z przepisem art. 3 ustawy o zmianie (...) w ustawie Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wprowadzono zmianę w brzmieniu art. 287, gdzie wykreślono słowa: „Przepis art. 160 k.p.a. stosuje się odpowiednio”. Zgodnie z uchwałą pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 31.03.2011 roku, III CZP 112/10, (zasada prawna) do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 01.09.2004 roku, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 1 k.p.a. stwierdzono po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.c. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że „zdarzeniem” w rozumieniu przepisu art. 5 w/w ustawy nowelizującej jest wydanie ostatecznej wadliwej decyzji. W niniejszej sprawie miało to miejsce w dniu 17.06.2004 roku, a zatem przed 01.09.2004 roku, co oznacza że do roszczeń o naprawienie szkody wywołanej wydaniem tej decyzji stosuje się art. 160 k.p.c., mimo że orzeczenie nadzorcze uchylające tę decyzję zapadło po dniu 01.09.2004 roku. Zgodnie z przepisem art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania wadliwej ostatecznej decyzji: § 1 Stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie; § 2. Do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem art. 418 tego kodeksu; § 3. Odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję z naruszeniem przepisu art. 156 § 1, chyba że winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie ponosi inna strona postępowania dotyczącego tej decyzji; w tym ostatnim przypadku roszczenie o odszkodowanie służy w stosunku do strony winnej powstania tych okoliczności; § 6. Roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1. Zgodnie z przepisem art. 287. p.p.s.a. (w brzmieniu obow. do dnia 01.09.2004 roku) w przypadku gdy sąd w orzeczeniu: uchyli zaskarżoną decyzję, a organ rozpatrując sprawę ponownie umorzy postępowanie; stronie, która poniosła szkodę, służy odszkodowanie od organu, który wydał decyzję. Przepis art. 160 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. Przepis art. 287 pkt 1 p.p.s.a. ogranicza możliwość dochodzenia odszkodowania w sytuacji, gdy sąd uchyli zaskarżoną decyzję tylko do sytuacji, gdy organ rozpatrując sprawę ponownie umorzy postępowanie administracyjne. Wynika z tego, że nie przysługuje, gdy po uchyleniu decyzji przez sąd dojdzie do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy. Z tego punktu widzenia zasadnicze znaczenie dla powstania roszczenia odszkodowawczego ma wydanie decyzji o umorzeniu postępowania po uchyleniu wcześniejszej decyzji przez sąd. Wydanie tej decyzji o umorzeniu postępowania otwiera dopiero drogę do dochodzenia odszkodowania zgodnie z przepisem art. 287 p.p.s.a. jest to bowiem orzeczenie, które zwalnia stronę od uzyskania prejudykatu. Tym samym należy uznać, że w tym momencie rozpoczyna bieg termin przedawnienia.

Sąd Okręgowy podkreślił, że zdarzenie wywołujące szkodę tj. wydanie decyzji nakazującej rozbiórkę parkingu nastąpiło przed dniem 1 września 2004 roku. Decyzja Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. uchylająca orzeczenia organu administracyjnego I i II instancji i przekazująca sprawę do ponownego rozpoznania z powodu braku zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania i umożliwienia im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji, co naruszyło prawo w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy, zapadła w dniu 20 sierpnia 2007 roku. Decyzja umarzająca prowadzone postępowanie po uchyleniu zapadła w dniu 12 grudnia 2011 roku. Zdaniem Sądu od tej daty należy liczyć 3- letni termin przedawnienia roszczenia powoda, który upłynął z dniem 12 grudnia 2014 roku. Przed tą datą powód jednakże zawiadził stronę pozwaną do próby ugodowej w trybie art. 184 k.p.c. w dniu 22 listopada 2012 roku, co na podstawie przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przerwało bieg przedawnienia roszczenia, które po tej dacie zaczęło swój bieg na nowo (art. 124 § 1 k.c.). Powód wniósł niniejszą sprawę do sądu w dniu 8 października 2015 roku, zatem przed upływem terminu 3 lat licząc od daty zawiadzenia do próby ugodowej. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów uznał, że roszczenie powodów nie uległo przedawnieniu.

Odnosząc się merytorycznie do żądania Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że strona powodowa wykazała przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za szkodę powstałą w wyniku nakazania rozbiórki parkingu na działkach (...). Strona powodowa przedstawiła dowody w postaci protokołu wykonania prac rozbiórkowych owego parkingu w okresie od 4 do 30 maja 2005 roku z wyraźnym wskazaniem, których działek on dotyczy. Nadto, strona powodowa przedstawiła fakturę VAT określającą należność za te prace i dowody uiszczenia tej należności. Strona powodowa wykonała te prace będąc do tego zobowiązaną decyzją 15 marca 2003 roku (...) w K. z rygiorem natychmiastowej wykonalności, utrzymanej w mocy decyzją (...) w K. z dnia 17 czerwca 2004 roku. Sąd przyjął za wiarygodne przedstawione na te okoliczności dowody z dokumentów prywatnych i ich fotokopii, nie znajdując podstaw do odmowy im mocy dowodowej, a strona pozwana nie przedstawiła żadnego przeciwdowodu, który obaliby tę wiarygodność. Koszt prac rozbiórkowych wykonanych przez stronę powodową wedle przedstawionych dowodów wyniósł 124.337,52 zł brutto. Prace to strona powodowa wykonała będąc do tego zobowiązaną wymienionymi wyżej orzeczeniami organów administracyjnych. Podstawy na jakich strona powodowa wykonała powyższe prace następnie odpadły, bowiem sąd administracyjny uchylił obie decyzje i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sąd stwierdził, że organy administracyjne nie zapewniły stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania i umożliwienia im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji, co naruszyło prawo w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy. Następnie postępowanie administracyjne zostało umorzone wobec uprzedniego wykonania nałożonego obowiązku na powoda. W tych okolicznościach doszło do sytuacji, w której strona powodowa poniosła wydatek (stan jej aktywów zmniejszył się), do którego była zobowiązana decyzją organu administracyjnego, która następnie została wyeliminowana z obrotu jako wydana z naruszeniem przepisów. Według Sądu Okręgowego, istnieje zatem normalny związek przyczynowy pomiędzy działaniem organu administracyjnego (wydaniem decyzji administracyjnej zobowiązującej do rozbiórki parkingu) a szkodą powoda (wydatkiem kwoty 124.337,52 zł na rozbiórkę). Brak jest innych okoliczności, które czyniłyby zasadnym twierdzenie, że bez względu na to, czy decyzja taka zapadłaby to strona powodowa dokonałaby rozbiórki parkingu i wydatkowała w/w kwotę. Sąd Okręgowy podkreślił, że gdyby nie ww. decyzja strona powodowa nie dokonałaby rozbiórki. W ocenie Sądu strona pozwana nie wykazała, że powyższa szkoda nastąpiłaby także wtedy, gdyby zapadła decyzja zgodna z prawem. W okolicznościach sprawy nie można bowiem przesądzić, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy zapadłoby orzeczenie identycznej treści z orzeczeniem, które zostało następnie uchylone. Sąd przypomniał, że Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylając rozstrzygnięcie organu II instancji uznał, że postępowanie zostało przeprowadzone z naruszeniem przepisu art. 7, 8, 10, 61 § 4 i 79 k.p.a. tj. bez zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania i umożliwienia im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji, co naruszyło prawo w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy. Sąd ten dopuszczał zatem możliwość wydania innego rozstrzygnięcia. Przedstawione przez stronę pozwaną dowody z dokumentów na okoliczność zaistnienia przesłanek do wydania decyzji o tożsamej treści co decyzja uchylona nie są dostatecznym dowodem na tę okoliczność.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości w zakresie żądania zasądzenia kwoty należności głównej na podstawie przywołanych przepisów oraz częściowo co do żądania odsetek ustawowych. Odsetki za opóźnienie Sąd Okręgowy zasądził od daty doręczenia odpisu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej (art. 455 k.c.), co nastąpiło w dniu 3 grudnia 2012 roku (art. 481 § 1 i 2 k.c.) W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu. Sąd zasądził roszczenie od stacjo fisci -organu II instancji (...) w K., który utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji a prace rozbiórkowe zostały wykonane przez powoda w następstwie wydania tego rozstrzygnięcia. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł pozwany Skarb Państwa, zaskarżając go w zakresie punktu II i III. Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niezamieszczenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowiska w przedmiocie podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przyczynienia się strony powodowej do szkody oraz lakoniczne uzasadnienie stanowiska w

przedmiocie zarzutów strony pozwanej dotyczących braku normalnego związku przyczynowego pomiędzy wywodzoną przez powódkę szkodą a wydaniem i wykonaniem decyzji o nakazie rozbiórki.

II. naruszenie prawa materialnego:

1) art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 160 § 2 k.p.a. - poprzez niewłaściwe zastosowanie tj. uznanie występowania normalnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem decyzji administracyjnych (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K., a szkodą wywodzoną przez powódkę, w sytuacji gdy w chwili wydania tychże decyzji zapadłyby decyzje tej samej treści co uchylone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. wyrokiem z dnia 20.08.2007r. sygn. akt II S.A.IKr 1016/04;

2) art. 362 k.c. - poprzez nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości szkody przyczynienia się powódki do wyrządzenia szkody.

Wskazując na powyższe, pozwany wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa; bądź o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, w każdym z powyższych przypadków, o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa- Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego Skarbu Państwa jest uzasadniona.

W pierwszej kolejności wymaga odniesienia zarzut uchybień procesowych, a to – naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Według wymienionego przepisu uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Należy również przypomnieć, że wydając rozstrzygnięcie, Sąd Okręgowy zobowiązany jest do wyjaśnienia motywów, którymi kierował się przy wydawaniu rozstrzygnięcia. Jednakże jak przyjmuje się w orzecznictwie, naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu, może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (wyr. SN z dnia 7 lutego 2001 r., sygn. akt V CKN 606/00 – legalis nr 326815). Zarzut naruszenia omawianego przepisu może być usprawiedliwiony tylko w tych przypadkach, w których treść uzasadnienia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 15 lipca 2011 r., sygn. akt I UK 325/10, z 27 czerwca 2001 r., z 5 września 2001 r., I PKN 615/00, sygn. akt OSNP 2003/15/352). Uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wyżej wskazanym wymaganiom, jakkolwiek zarzutom pozwanego nie można odmówić słuszności. Jednak z treści art. 328 § 2 k.p.c. nie wypływa powinność ustosunkowania się do wszystkich twierdzeń o faktach i zarzutów strony, ale przedstawienia w motywach wyroku tych faktów i przesłanek oceny dowodów, które Sąd uznał za istotne dla rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienia jego podstawy prawnej. Dodać należy, że Sąd Apelacyjny jako Sąd meriti, jest władny ewentualne braki Sądu Okręgowego, czy to w zakresie ustaleń faktycznych czy to rozważań prawnych, uzupełnić w razie potrzeby. Zatem lakoniczne uzasadnienie stanowiska w przedmiocie zarzutów strony pozwanej dotyczących braku normalnego związku przyczynowego pomiędzy wywodzoną przez powódkę szkodą a wydaniem i wykonaniem decyzji o nakazie rozbiórki, czy niezamieszczenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowiska w przedmiocie podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przyczynienia się strony powodowej do szkody, nie stanowi podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku.

Pozostałe bowiem zarzuty apelującego prowadzą do uwzględnienia apelacji. Sąd Okręgowy poczynił wprawdzie prawidłowe ustalenia faktyczne, które nie zostały zakwestionowane przez skarżącego i które Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne (uzupełniając je jednak częściowo w oparciu o materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy, jak poniżej), jednakże wyprowadził z tych ustaleń nieprawidłowe wnioski w zakresie dotyczącym tak szkody jak i normalnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem decyzji administracyjnych (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K., a szkodą wywodzoną przez powódkę, w postaci poniesienia kosztów nakazanej rozbiórki parkingu. Należy zwrócić uwagę, że unormowanie zawarte w art. 361 § 1 k.c. opiera się na założeniach teorii przyczynowości adekwatnej, zgodnie z którą, o związku takim może być mowa jedynie wtedy, gdy między zdarzeniem postrzeganym jako przyczyna a szkodą, występuje obiektywne powiązanie o charakterze normalnym, typowym, zwykle mającym miejsce w normalnym przebiegu spraw (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2000 r., III CKN 810/98 *legalis* nr 315818). Adekwatny związek przyczynowy, stanowiący jedną z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej oraz wyznaczający jej granice, nie zachodzi wtedy, gdy szkoda jest odosobnionym, wyjątkowym, atypowym następstwem określonego zdarzenia, zazwyczaj nie występującym w zwykłej kolejności zdarzeń, w zasadzie nie do przewidzenia; gdy doszło do jej powstania tylko wskutek nadzwyczajnego zbiegu okoliczności, którego przeciętnie nikt nie bierze pod uwagę (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lutego 2001 r., III CKN 578/00, OSNC 2001, nr 7-8, poz. 120, z dnia 23 kwietnia 1982 r., IV CR 60/82, OSP 1983, z. 2, poz. 27). O kwalifikacji następstwa jako normalnego lub anormalnego decyduje dokonana przez Sąd ocena ustalonych w sprawie faktów.

Sąd pierwszej instancji uznał, że sam fakt, iż obie decyzje administracyjne zostały uchylone jako podjęte z naruszeniem prawa a następnie, po przekazaniu sprawy organowi administracyjnemu do ponownego rozpoznania, postępowanie w sprawie umorzono wobec braku przedmiotu, którego dotyczyło, przesądza o związku przyczynowym pomiędzy poniesieniem kosztów związanych z wykonaniem uchylonej decyzji stanowiących szkodę powoda a wadliwym działaniem organu przy wydawaniu decyzji nakazującej rozbiórkę. Równocześnie Sąd Okręgowy uznał, że pozwany Skarb Państwa nie wykazał, że powyższa szkoda nastąpiłaby także wtedy, gdyby zapadła decyzja zgodna z prawem, bowiem nie można przesądzić, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy zapadłoby orzeczenie identycznej treści z orzeczeniem, które zostało następnie uchylone. Sąd Okręgowy nie odniósł się jednak do okoliczności powoływanych przez pozwanego jako podstawę takiego stanowiska, a jedynie odwołał się do uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który uchylając rozstrzygnięcie organów obu instancji uznał, że postępowanie zostało przeprowadzone z naruszeniem przepisu art. 7, 8, 10, 61 § 4 i 79 k.p.a. tj. bez zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania i umożliwienia im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji, co naruszyło prawo w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy, a tym samym, zdaniem Sądu Okręgowego, możliwe było wydanie innego rozstrzygnięcia, co WSA dopuszczał.

Jednakże w postępowaniu dotyczącym odszkodowania na skutek wydania wadliwej decyzji administracyjnej, związane decyzją administracyjną nie wyłącza dopuszczalności odmiennej oceny stanu faktycznego przyjętego za podstawę decyzji ani wnioskowania o skutkach prawnych innych niż te, dla których przewidziane zostało orzekanie na drodze administracyjnej (zob. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 1993 r., II PZP 1/93, z dnia 16 czerwca 1994 r. (7), II PZP 4/94). Sąd powinien rozważyć wady postępowania administracyjnego, które doprowadziły do stwierdzenia wydania decyzji nakazującej rozbiórkę parkingu z naruszeniem prawa i prawdopodobieństwo wydania decyzji tej samej treści, w wypadku nie dopuszczenia się tych uchybień, a nie ograniczać się jedynie do stwierdzenia, że Wojewódzki Sąd Administracyjny dopuszczał możliwość wydania innej decyzji. W wyroku z dnia 14 marca 2014 r., III CSK 152/13, (*legalis* nr 994586) Sąd Najwyższy wskazał, że kognicja sądu w postępowaniu o odszkodowanie za wydanie decyzji administracyjnej z naruszeniem prawa (art. 160 k.p.a.) obejmuje wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej. „Orzecznictwo sądowe, akceptowane w tej mierze przez przedstawicieli nauki prawa, zgodnie przyjmuje, że zdarzeniem wyrządzającym szkodę jest wydanie wadliwej decyzji administracyjnej, a stwierdzenie, że decyzja została wydana z naruszeniem prawa przesądza o bezprawności, jako zasadzie odpowiedzialności Skarbu Państwa za poniesioną na jej skutek szkodę. Orzeczenie nadzorcze (decyzja) wydane w tym przedmiocie wiąże sąd tylko w zakresie istnienia wskazanej przesłanki odpowiedzialności określonej w art. 160 § 1 KPA, nie przesądza jednak o istnieniu związku przyczynowego między wadliwą decyzją a szkodą,

której naprawienia dochodzi się w procesie ani o powstaniu szkody (por. uchwała (7) Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1989 r., III CZP 58/88, OSN 1989 nr 9, poz. 129, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSN 2004 nr 1, poz. 4). Odesłanie w art. 160 § 2 KPA do przepisów kodeksu cywilnego dotyczy jedynie dalszych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. Każdorazowo zatem, dla stwierdzenia istnienia przesłanki normalnego związku przyczynowego między wadliwą decyzją a dochodzoną szkodą, konieczne jest dokonanie przez sąd, w oparciu o art. 361 § 1 KC, oceny czy szkoda nastąpiłaby także wtedy gdyby zapadła decyzja zgodna z prawem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2004 r., II CK 433/02). Sąd powszechny uprawniony jest do badania w ramach związku przyczynowego także ogniów pośrednich, w tym podstaw prawnych decyzji administracyjnych (por. uchwała (7) Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1991 r. III AZP 4/92, OSN 1992 r. Nr 12, poz. 211 i cyt. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003 r.). Związanie sądu obejmujące wskazanie przyczyn nieważności (odpowiednio: naruszenia prawa), mieszczące się w ramach dyskrecjonalnych uprawnień organu administracyjnego, przesądzonych decyzją nadzorczą nie wyklucza samodzielnego badania ich charakteru i znaczenia dla odpowiedzialności odszkodowawczej, podobnie jak przeprowadzenia antycypującej oceny, czy szkoda wystąpiłaby gdyby zapadła decyzja była zgodna z prawem (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 512/09).”

Sąd Apelacyjny w obecnym składzie powyższe stanowisko Sądu Najwyższego podziela wskazując, że ocena, czy mimo stwierdzenia nieważności decyzji i umorzenia postępowania prowadzonego po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, mogłoby dojść do wydania odmiennej decyzji, należała do Sądu orzekającego w niniejszej sprawie. W sprawie niniejszej kwestią wyjściową powinno zatem być ustalenie czy, w okolicznościach sprawy, a zatem przy uwzględnieniu samowolnego wybudowania przez stronę powodową obiektu budowlanego tj. parkingu obejmującego działki nr (...) obr. (...) O. w K., będącego częścią parkingu, na którym prowadzona jest giełda samochodowa także na sąsiednich działkach, zrealizowanego bez uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz odmowy ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji Parking samochodowy wraz z infrastrukturą, obejmującego także i przedmiotowe działki, realnym było uzyskanie legalizacji wspomnianej samowoli. Ciężar wykazania, że było to rzeczywiście możliwe spoczywał - zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 k.c. - na stronie powodowej, która jednak procesowo mu nie sprostała. Należy zwrócić uwagę, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2007 r. sygn. akt (...) S.A./Kr (...) uchylił obie decyzje organu administracyjnego jedynie ze względów formalnych tj. z uwagi na naruszenia art. 10 k.p.a., stanowiącego o zasadzie czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym. Jednakże w uzasadnieniu ww. wyroku WSA odniósł się do podnoszonego przez stronę powodową jako zasadniczego, zagadnienia charakteru kwestionowanych przez organy administracyjne robót budowlanych, potwierdzając, że do ich wykonania niezbędne było uzyskanie pozwolenia na budowę, co przesądza o samowoli budowlanej. W uzasadnieniu wyroku wskazano bowiem, że „Rację należy, co do zasady, przyznać organowi odwoławczemu, co do oceny, iż wykonane roboty budowlane polegające na nawiezieniu na grunt warstwy żużla, żwiru i tłucznia, a następnie rozwalcowaniu tych materiałów w celu utworzenia parkingu dla samochodów, należy zakwalifikować jako budowę, w wyniku której, powstała będąca obiektem budowlanym budowla - parking, na realizację której wymagane było w 2002 r. uzyskanie pozwolenia na budowę.” Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, przedstawione przez stronę pozwaną dowody z dokumentów pozwalały uznać, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do wydania decyzji o tożsamej treści, co decyzja uchylona wymienionym wyżej wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Strona pozwana powoływała się przede wszystkim na treść pism i wniosków jednostek, które zgłaszały zastrzeżenia do funkcjonowania na wybudowanym samowolnie parkingu giełdy samochodowej, takich jak np. pism (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony (...) z dnia 12.03.2002 r. (karta 59), i z dnia 14 lipca 2003 r. (karta 69), w których stwierdzano naruszenie wymogów ochrony środowiska (w tym brak zabezpieczenia odbiornika wód), pism Międzynarodowego Portu Lotniczego K.z dnia 13 stycznia 2003 r. (karta 65) oraz z dnia 9 lipca 2003 r. (karta 68), w których zarzucano naruszenie zasad bezpieczeństwa portu lotniczego umieszczeniem w tak bliskim sąsiedztwie obiektu, który może stanowić źródło żerowania ptaków, czy być przyczyną blokowania dróg dojazdowych. Jak zatem wynika ze znajdującego się w aktach sprawy materiału dowodowego, budowa parkingu była sprzeczna z wieloma przepisami prawa administracyjnego np. art. 46 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.), art. 87 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1393 ze zm.), a nadto wybudowany parking stwarzał zagrożenie

dla bezpieczeństwa ruchu na drodze wojewódzkiej nr (...) Z.(postanowienie Zarządu Dróg Wojewódzkich w K. z dnia 17 stycznia 2003 r. o negatywnym zaopiniowaniu parkingu i giełdy w K.wydane w trybie art. 106 k.p.a. – karta 66). Słusznie skarżący podnosił, że organy nadzoru budowlanego nie mogły nie uwzględnić merytorycznie zasadnego stanowiska powyższych organów przy wydawaniu przedmiotowych decyzji, a także pomijać go przy ponownym rozpoznaniu sprawy. W żadnym bowiem aspekcie okoliczności związane z funkcjonowaniem giełdy samochodowej na samowolnie wzniesionym parkingu, nie uległy zmianie, a przynajmniej takie twierdzenia nie były podnoszone. W tej sytuacji strona powodowa nie mogłaby uzyskać innej decyzji niż decyzja o rozbiórce nielegalnie wybudowanego parkingu. Dodać należy, że podobnych decyzji dotyczących sąsiednich działek, na których funkcjonował ten sam parking, także nie uzyskała. Nie mogłaby również uzyskać decyzji o pozwoleniu na budowę parkingu, skoro Decyzją nr (...) z dnia 30 kwietnia 2003 r. Prezydent Miasta K. odmówił stronie powodowej ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji: Parking samochodowy wraz z infrastrukturą o funkcji otwartego obiektu handlowo-usługowego z zadaszeniem na działkach wymienionych w decyzji, w tym nr 163/1 i 163/5 i działkach sąsiednich. (karta 55-58). Okoliczność, że uzyskanie przez inwestora pozwolenia na budowę zrealizowanej inwestycji w świetle przepisów prawa budowlanego było konieczne, zostało zresztą potwierdzone w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który nie zakwestionował trybu prowadzonego przez organ postępowania. Nie można zatem pomijać, że zasadą, wynikającą z ust. 1 art. 48 Prawa Budowlanego, jest, że w przypadku wybudowania lub budowania obiektu budowlanego bądź jego części: bez wymaganego pozwolenia na budowę, bez wymaganego zgłoszenia lub pomimo wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia, właściwy organ nadzoru budowlanego ma obowiązek nakazać rozbiórkę tego obiektu lub jego części. Od reguły tej ustawodawca wprowadził odstępstwo w postaci możliwości przeprowadzenia, przy spełnieniu określonych warunków, postępowania legalizującego, w wyniku którego organ nadzoru budowlanego wyda decyzję o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na wznowienie robót albo, jeżeli budowa została już zakończona, decyzję o zatwierdzeniu projektu budowlanego. Legalizacja jest możliwa wyłącznie w sytuacji, gdy wykonywana bez wymaganego pozwolenia budowa obiektu: jest zgodna z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz nie narusza przepisów, w tym techniczno-budowlanych, w zakresie uniemożliwiającym doprowadzenie obiektu budowlanego lub jego części do stanu zgodnego z prawem. W myśl art. 48 ust. 2 Prawa Budowlanego zgodność budowy z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oznacza, że ma ona być zgodna z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego oraz nie narusza przepisów, w tym techniczno-budowlanych, w zakresie uniemożliwiającym doprowadzenie obiektu budowlanego lub jego części do stanu zgodnego z prawem. Należy zaznaczyć, że w postępowaniu dotyczącym legalizacji samowolnie pobudowanych obiektów budowlanych, sprawdzanie zgodności tych obiektów z przepisami o planowaniu, w razie braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, odbywa się w oparciu o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, a strona powodowa w tej kwestii uzyskała decyzję negatywną. Tym samym nie mogłaby uzyskać pozwolenia na budowę (art. 32 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo budowlane) ani, w konsekwencji, zalegalizować samowoli budowlanej.

Reasumując, Sąd Okręgowy błędnie uznał, że strona powodowa wykazała związek przyczynowy pomiędzy szkodą stanowiącą koszty rozbiórki samowolnie wzniesionego obiektu budowlanego a wydaniem decyzji administracyjnej nakazującej rozbiórkę tego obiektu, która to decyzja została następnie uchylona. Umorzenie przy ponownym rozpoznaniu sprawy postępowania spowodowane było tym, że obiekt został już rozebrany i stan niezgodności z prawem nie istniał. Jednakże gdyby do rozebrania tego obiektu nie doszło, decyzja w tym przedmiocie musiałaby być taka sama a strona powodowa musiałaby ponieść koszty rozbiórki.

Jakkolwiek w związku z powyżej wskazanymi okolicznościami kwestia przyczynienia się strony powodowej do szkody stała się bezprzedmiotowa, to jednak należy wskazać, że zarzut naruszenia art. 362 k.c. poprzez nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości szkody przyczynienia się powódki do wyrządzenia szkody jest chybiony. Przyczynienia się do szkody przez stronę powodową pozwany upatrywał w tym, że w toku postępowania sądowo-administracyjnego nie podjęła wystarczających i prawnie skutecznych działań zmierzających do wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji.

Powszechnie przyjmuje się, że to zasada odpowiedzialności sprawcy rozstrzyga, jakie zachowania poszkodowanego można uznać za przyczynienie się do powstania lub powiększenia szkody. Jeśli sprawca odpowiada na zasadzie

bezprawności, bezprawne zachowanie się poszkodowanego uzasadnia obniżenie odszkodowania; jeśli sprawca odpowiada na zasadzie winy, tylko zachowanie poszkodowanego noszące znamiona winy uzasadnia zmniejszenia odszkodowania; jeśli sprawca odpowiada na zasadzie ryzyka lub słuszności, wystarczające jest, aby zachowanie poszkodowanego było obiektywnie nieprawidłowe. Za uzależnieniem rozumienia pojęcia przyczynienia od zasady, na której oparta jest odpowiedzialność sprawcy szkody, opowiedział się SN w wyr. z 17.04.2015 r. (I CSK 216/14, Legalis nr 1260019), stwierdzając, że „przy odpowiedzialności na zasadzie ryzyka, obok wymagania adekwatnego związku przyczynowego, do zastosowania art. 362 k.c. wystarczy obiektywna nieprawidłowość zachowania się poszkodowanego. Jeżeli natomiast odpowiedzialność za szkodę oparta jest na zasadzie winy, nieodzowną przesłanką przyczynienia się poszkodowanego jest jego zawinienie". W tych okolicznościach, aby można było przypisać stronie powodowej przyczynienie się do powstania szkody, konieczne byłoby wykazanie po jej stronie zawinienia, jako że odpowiedzialność Skarbu Państwa opiera się w niniejszym przypadku na zasadzie winy. Z całą pewnością złożenie nieskutecznego wniosku o wstrzymanie rygoru natychmiastowej wykonalności wydanej decyzji administracyjnej o takim zawinieniu nie świadczy. Wystąpienie z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji nie stanowi obowiązku obowiązanego, a tym bardziej podanie w nim prawnie skutecznych argumentów. Pozwany zresztą nie wskazał, jakie to argumenty mogłyby doprowadzić do wstrzymania wykonania decyzji, których strona powodowa nie zawarła w swoim wniosku.

Wobec powyżej przedstawionych okoliczności, odnoszących się do braku związku przyczynowego, Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację pozwanego Skarbu Państwa i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok jak w sentencji.

O kosztach procesu za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 6 pkt 6) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U nr 163 poz. 1348 z późn. zm.). Koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym zasądzono na podstawie § 2 pkt 6) w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2) i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z dnia 5 listopada 2015 r. poz. 1800). Od strony powodowej nakazano pobrać kwotę 6217 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od apelacji, na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. nr 90 .poz.594 ze zm.)

SSA Sławomir Jamróg	SSA Barbara Górczanowska	SSA Wojciech Kościółek
---------------------	--------------------------	------------------------